

Een Wydtschip. Voorzien van een staand gaffeltuig. Het wydtschip is de grotere zuster van het smalschip. Zie ets Reinier Nooms, genaamd Zeeman, ca. 1623-1664 uit de serie (36 st) etsen. *Verscheijde Schepen en Gesichten van Amstelredam, Naer t leven afgetekent en opt Cooper gebracht, door Reinier Nooms, al'as zeeman*". Eerste deel A.11.

Een Tweedecker. De grote driemaster op de boeg gezien is in dezelfde positie weergegeven door Willem van de Velde de Jonge (privé collectie Rob Kattenburg) en Ludolf Backhuysen. Backhuysen maakte een grote ets omstreeks 1660 (ex-collectie Rob Kattenburg) waarop een vrijwel identieke driemaster.

Een Jacht (in de voorgrond). Een verzamelwoord voor plezier en staatsvaartuigen. De grote jachten in de 17 e eeuw noemt men nu meestal statenjacht. Schepen in dienst van de Algemene of Provinciale Staten, de stadhouder, de compagnieën en de Admiraliteit.

Een Fluit (in de achtergrond). Oorspronkelijk een Nederlandse koopvaardijship vooral uit de 17e en 18 e eeuw, dat ook gebruikt werd in Duitsland, Vlaanderen, Frankrijk en Engeland. Het type groeide uit tot het voornaamste koopvaardijship in Europa. Het kon zeer economisch gevaren worden door een kleine bemanning. Vooral door de eenvoudige tuigage. De fluit had in tegenstelling tot de spiegelschepen een rond achterschip.

Een Fregat. Een licht wendbaar oorlogsschip. Fregatten in de 17e eeuw zijn oorlogsschepen die minder dan 40 stukken geschut voeren en die niet gebruikt worden als slagschip in de linie of de mêlée van het zeegevecht, maar als boodschapper, verkenner of transportschip. Zie ets Reinier Nooms, genaamd Zeeman, *Verscheijde Schepen en Gesichten van Amstelredam, Naer t leven afgetekent en opt Cooper gebracht, door Reinier Nooms, al'as zeeman*". Eerste deel A.3

ROB KATTENBURG

Dutch Old Master Marine Paintings, Drawings & Prints

JAN THEUNISZ. BLANCKERHOFF, ook wel genoemd Jan Maat (Maet)

(Alkmaar 1628 - Amsterdam 1669)

De Slag op de Zuiderzee, 1673, 1674, 1675

Schepen voor de kust, mogelijk van Emden

De Slag op de Zuiderzee, 1673, 1674, 1675

De Slag op de Zuiderzee, 1673, 1674, 1675

Doek, 99,5 x 197,5 cm.

Gemonogrammeerd; BH (aan elkaar geschreven)

Herkomst

Jean-Isidore Harispe, Graaf Harispe (1768-1855),

later Maarschalk van Franrijk in 1851.

De Slag op de Zuiderzee, 1673, 1674, 1675

Jan Theunisz. Blanckerhoff werd op 18 oktober 1649 als zelf-standig meester in het Alkmaarse St. Lucasgilde opgenomen. Volgens Houbraken verbleef hij later twee of drie keer in Rome. De kunstenaar verwierf er bij de Nederlandse schildersbent de bijnaam Jan Maat.

In 1659 was Blanckerhoff in ieder geval weer terug in het vaderland omdat hij op 5 april 1659 in Amsterdam in ondertrouw ging.

Tijdens de Tweede Engelse oorlog (1664-1667) trok de kunstenaar er twee keer met de Staatse vloot op uit in 1665 en in 1666. Hij kreeg betaald als adelborst en mocht in de kajuit met de kapitein de maaltijden gebruiken.⁽¹⁾

De Slag op de Zuiderzee, 1673, 1674, 1675

Volgens Houbraken zou Blanckerhoff in de lente van 1669 zijn schep ge­gaan op de vloot van de Graaf van Waldeck om de Turken uit Candia te verdrijven en op 2 oktober van 1669 werd de kunstenaar begraven op het Westerkerkhof te Amsterdam.

De Slag op de Zuiderzee, 1673, 1674, 1675

De Slag op de Zuiderzee, 1673, 1674, 1675

De Slag op de Zuiderzee, 1673, 1674, 1675

De Slag op de Zuiderzee, 1673, 1674, 1675

De Slag op de Zuiderzee, 1673, 1674, 1675

De Slag op de Zuiderzee, 1673, 1674, 1675

De Slag op de Zuiderzee, 1673, 1674, 1675

De Slag op de Zuiderzee, 1673, 1674, 1675

De Slag op de Zuiderzee, 1673, 1674, 1675

De Slag op de Zuiderzee, 1673, 1674, 1675

De Slag op de Zuiderzee, 1673, 1674, 1675

De Slag op de Zuiderzee, 1673, 1674, 1675

De Slag op de Zuiderzee, 1673, 1674, 1675

De Slag op de Zuiderzee, 1673, 1674, 1675

De Slag op de Zuiderzee, 1673, 1674, 1675

De Slag op de Zuiderzee, 1673, 1674, 1675

De Slag op de Zuiderzee, 1673, 1674, 1675

De Slag op de Zuiderzee, 1673, 1674, 1675

De Slag op de Zuiderzee, 1673, 1674, 1675

De Slag op de Zuiderzee, 1673, 1674, 1675

De Slag op de Zuiderzee, 1673, 1674, 1675

De Slag op de Zuiderzee, 1673, 1674, 1675

De Slag op de Zuiderzee, 1673, 1674, 1675

De Slag op de Zuiderzee, 1673, 1674, 1675

De Slag op de Zuiderzee, 1673, 1674, 1675

De Slag op de Zuiderzee, 1673, 1674, 1675

De Slag op de Zuiderzee, 1673, 1674, 1675

De Slag op de Zuiderzee, 1673, 1674, 1675

De Slag op de Zuiderzee, 1673, 1674, 1675

De Slag op de Zuiderzee, 1673, 1674, 1675

De Slag op de Zuiderzee, 1673, 1674, 1675

De Slag op de Zuiderzee, 1673, 1674, 1675

De Slag op de Zuiderzee, 1673, 1674, 1675

De Slag op de Zuiderzee, 1673, 1674, 1675

De Slag op de Zuiderzee, 1673, 1674, 1675

De Slag op de Zuiderzee, 1673, 1674, 1675

De Slag op de Zuiderzee, 1673, 1674, 1675

De Slag op de Zuiderzee, 1673, 1674, 1675

De Slag op de Zuiderzee, 1673, 1674, 1675

De Slag op de Zuiderzee, 1673, 1674, 1675

De Slag op de Zuiderzee, 1673, 1674, 1675

De Slag op de Zuiderzee, 1673, 1674, 1675

De Slag op de Zuiderzee, 1673, 1674, 1675

De Slag op de Zuiderzee, 1673, 1674, 1675

De Slag op de Zuiderzee, 1673, 1674, 1675

De Slag op de Zuiderzee, 1673, 1674, 1675

De Slag op de Zuiderzee, 1673, 1674, 1675

De Slag op de Zuiderzee, 1673, 1674, 1675

De Slag op de Zuiderzee, 1673, 1674, 1675

De Slag op de Zuiderzee, 1673, 1674, 1675

De Slag op de Zuiderzee, 1673, 1674, 1675

De Slag op de Zuiderzee, 1673, 1674, 1675

De Slag op de Zuiderzee, 1673, 1674, 1675

De Slag op de Zuiderzee, 1673, 1674, 1675

De Slag op de Zuiderzee, 1673, 1674, 1675

De Slag op de Zuiderzee, 1673, 1674, 1675

De Slag op de Zuiderzee, 1673, 1674, 1675

De Slag op de Zuiderzee, 1673, 1674, 1675

De Slag op de Zuiderzee, 1673, 1674, 1675

De Slag op de Zuiderzee, 1673, 1674, 1675

De Slag op de Zuiderzee, 1673, 1674, 1675

De Slag op de Zuiderzee, 1673, 1674, 1675

De Slag op de Zuiderzee, 1673, 1674, 1675

De Slag op de Zuiderzee, 1673, 1674, 1675

De Slag op de Zuiderzee, 1673, 1674, 1675

De Slag op de Zuiderzee, 1673, 1674, 1675

- ↑ De “ervare schilder van Zeezaken”, zoals hij werd genoemd, werd getracht te “teekenen of schilderen het gunt remarquabels tusssen weedersyds vlooten (de Engelse en de Staatse vloot) zal komen te passeren”. Voorwaarden was wel dat hij gehouden was “de principaalen vooraf aan deesen Raade (de gecommitteerden van de Admiraliteit van Amsterdam) te presenteren”.

- ↑ Op 12 december 1663 besloot het college dat Blanckerhoff“ voor de schoorsteen in de nieuwe sael van haer Ed: Mog. Logement voor de somme van achthondert gulden sal schilderen en na sijn uijterste vermogen opt constichst afbeelden de zeestrijdt in 1573 opde Zuijderzee tusshen de Graef van Bossu en d’Armade deses quartieren gehouden”.

Geraadpleegde literatuur

- F. C. Wills, *Die Niederländische Marine Malerei*, Leipzig 1911, blz. 67 t/m 70
- Laurens J. Bol, *Die Holländische Marinemalerei des 17. Jahrhunderts*, Braunschweig 1974, blz. 205 t/m 209
- Arnold Houbraken, *De Grootte Schouburgh der Nederlantsche Konstschilders en Schilderessen*, deel I, T'Amsterdam 1718, blz. 198 t/m 200
- J. Giltaij en J. Kelch, *Lof der Zeevaart, De Hollandse zeeschilders van de 17e eeuw*, Museum Boijmans Van Beuningen, Rotterdam 1996, blz. 301 t/m 308